

Homepakolaiset ry:n kommentit TTL:n vastineeseen

TTL ei vastineessaan kiellä sitä, että olisi asettanut sisäilman viitearvot korkeammalle kuin sairaissa rakennuksissa, mikä oli kantelumme syy. Selvyyden vuoksi liitteenä vielä kaavio, josta selviää kuinka TTL on asettanut viite-arvot korkeammalle kuin lähdetutkimuksen sairaissa rakennuksissa.

TTL puhuu vastineessaan pitkälti muista asioista, jotka eivät suoranaisesti liity kantelumme ja viitearvojen asettamiseen. Tässä kommenttejamme TTL:n vastineen muihin osiin:

TTL:n viittaus lukemaan 50 cfu kantelussamme ei pidä paikkaansa emmekä ymmärrä mihin kohtaan kantelussamme tässä viitataan. TTL puhuu raja-arvojen alittumisesta. Meidän ajatuksemme kantelussahan ei ole se mitkä rakennukset alittavat raja-arvot, vaan se, etteivät ne ylity silloin kuin pitäisi, koska ne ovat korkeammalla kuin vaurioituneissa rakennuksissa. Tällöin toki terveet(kin) rakennukset alittavat ne, eikä se voi olla puolustus sille, että viite-arvot olisi asetettu oikein.

TTL puolustaa vastineessaan lähdetutkimusta (Salonen et al). Lähdetutkimuksen arvostelun sijaan me olemme kyseenalaistaneet TTL:n siitä tekemät virheelliset johtopäätökset. Lähdetutkimuksessa on tutkittu terveissä ja sairaissa rakennuksissa esiintyviä raja-arvoja. Ongelma on, että TTL on vetänyt viite-arvot korkeammalla kuin lähdetutkimuksen sairaissa rakennuksissa (ks. kaavio). Olemme pyytäneet kantelussamme tarkastelemaan sitä, miksi TTL on asettanut viitearvot korkeammalle kuin lähdetutkimuksen kosteusvauriorakennuksissa todetut arvot olivat. Tällöinhän lähdetutkimus menettää kokonaan merkityksensä ja TTL:n viitearvoille ei oikeastaan ole lähdeä/perustetta. Miksi lähdetutkimus on kuitenkin laitettu viitearvojen yhteyteen, jos sitä ei ole loogisesti käytetty? Miksi TTL ei vastineessaan selitä, miksi sen asettamat arvot kulkevat korkeammalla kuin sairaissa rakennuksissa?

Tämä valinta viivanvedosta on oleellinen, sillä se aiheuttaa ongelmia kosteusvaurioituneissa rakennuksissa työskenteleville, sillä rakennusten todistaminen kosteusvaurioisiksi on hankalaa. Ihmisten oikeusturva ei toteudu ja kyseinen linjanveto aiheuttaa myös uusia sairastumisia, sillä vaurioituneita rakennuksia ei saada todettua vaurioituneiksi ja korjausten piiriin. TTL vetoaa vastineessaan asumisterveysohjeen korkeampiin raja-arvoihin. Mielestämme Asumisterveysohjeen alittavat raja-arvot eivät ole puolustus. TTL:n raja-arvot kulkevat korkeammalla kuin kosteusvaurioituneissa rakennuksissa ja olisimme TTL:n vastineessa kaivanneet perusteluja tälle. Ilmeistä tietenkin on, että näin ollen myös Asumisterveysohjeen mukaiset raja-arvot ovat liian korkealla pystyäkseen erottamaan kosteusvaurioituneet rakennukset terveistä. Tämä vahvistaa monen sairastuneen kokemuksen: heidät sairastuttaneet tilat on näillä arvoilla todettu terveiksi. Suomesta puuttuvat siis kunnolliset viitearvot rakennusten sisäilmaongelmien toteamiseen. Huomioitava on myös, että Asumisterveysohjeen viitearvot eivät ole suoraa vertailukelpoisia TTL:n viitearvojen kanssa, sillä TTL:n arvot koskevat vain toimistoja. Luonnollisesti näiden arvot ovat matalammalla kuin asuinrakennusten, ja syyt tähän selviävät TTL:n vastineesta.

TTL kertoo vastineessaan, ettei se voi asettaa sitovia raja-arvoja. Kuitenkin näitä viitearvoja käytännössä käytetään työpaikkojen mittaustulosten tulkitsemisessa. Miksi tällaiset arvot siis ovat olemassa, jos niitä ei

voi käyttää, mutta kuitenkin käytetään? Työpaikkojen terveyshaittoja arvioitaessa on viitattu kyseisiin raja-arvoihin, joita TTL suosittelee. Kelle nämä viitearvot on tehty ja mitä varten? TTL viittaa nyt vastineessaan lakiin ja asetuksiin, että se ei voi yksin määrittää sitovia raja-arvoja, mutta kuitenkin se on määrittänyt nämä viitearvot, joita käytännössä käytetään arvioitaessa mm. sisäilmasta sairastuneen pääsyä ammattitautitutkimuksiin. Jos arvot eivät ylity, tutkimuksiin ei pääse. Ammattitautitapaukset ovat laskussa, ja sisäilmasta sairastuneiden yleinen kokemus on, että niihin on hyvin hankala päästä. Kenen etujen mukaista tällaisten viite-arvojen asettaminen on?

TTL kertoo vastineessaan, ettei sisäilman terveyshaittojen yhteyttä sairastumisiin vielä tunneta. TTL tai muutkaan Suomen viranomaistahot eivät ole tehneet mm. yhtäkään tutkimusta, jossa katsottaisiin terveyshaittojen korrelaatiota eri sairastumisiin, vaikka kansainvälisissä tutkimuksissa tällaiselle on vahva pohja. Tämän tiedon puuttuminen Suomen viranomaisilta ei kuitenkaan estä erottelemasta sairaita rakennuksia terveistä, sillä nimenomaan TTL:n käyttämässä lähdetutkimuksessa on verrattu sisäilman mikrobiarvoja todettuihin kosteusvaurioihin. Vetämällä viitearvot terveiden ja sairaiden rakennusten väliin olisi voitu erottaa kosteusvaurioituneet rakennukset kosteusvaurioitumattomista. Lisäksi toki tarvitaan vastaavat arvot myös materiaalipäästöille sekä mikrobipitoisuuksille.

Jos halutaan löytää yhteys terveyshaitan ja eri sisäilman altisteiden välillä, olisi tehtävä tutkimusta sisäilman altisteiden ja eri terveyshaittojen korreloivuudesta. Tällaista ei kuitenkaan TTL, THL eikä STM ole tehnyt. TTL:ltä saamiemme tietojen mukaan sellaista ei ole koettu tarpeelliseksi tehdä. TTL haluaa nimenomaan panostaa astmatutkimukseen (suullinen lausunto, Kari Reijula 4.5.2012, TTL:n aamuluento, lääkärikoulutus).

TTL puolustelee vastineessaan viitearvojaan myös sillä, että mikrobipitoisuudet eivät ole yksinään luotettava keino kosteusvaurion määrittämiseen. Tämä on totta, mutta ei liity siihen, mihin mikrobien raja-arvot asetetaan. Myöskään tätä viitearvojen asettamista ei voi puolustella sillä, että arvojen alittuessa ei voida poissulkea mahdollista kosteusvauriota. Tämä argumentti pätee myös, jos viitearvot olisi asetettu ns. oikealle tasolle, terveiden ja sairaiden rakennusten väliin. Selkeät arvot ovat tärkeitä mm. silloin, kun tarvitaan todistusaineistoa esim. työperäistä sairautta varten.

Lisäksi haluaisimme tietää mihin epidemiologisiin väestötutkimuksiin ja kliinisiin potilastutkimuksiin TTL viittaa vastineensa loppupuolella. Olemme useaan otteeseen kyselleet onko TTL:ssä tai THL:ssä meneillään tutkimuksia laajemman oirekuvan selvittämiseksi, ja tämän yhteydestä kosteusvaurioaltistumiseen, ja meille on kerrottu, että meneillään on vain astmaan liittyviä tutkimuksia. TTL:n vastineesta puuttuu tästä kohdin lähdeviite.

Työterveyslaitos kertoo, ettei se käytä tai suosittele muitakaan tahoja käyttämään viitearvoja terveysperusteisina ohje- tai viitearvoina. Tosiallisesti näitä arvoja kuitenkin käytetään tulkittaessa mm. työpaikkojen soveltuvuutta työtiloiksi ja arvioitaessa pääsyä nimenomaan TTL:n ammattitautitutkimuksiin.

Helsingissä 30.10.2012

Homepakolaiset ry

